

Koulutusohjelma Viestintä		Suuntautumisvaihtoehto Radio- ja televisioilmaisu	
Tekijä Mari Clusius			
Työn nimi Totuus vai tehtävä – Miten tehdä dokumenttielokuva aiheesta, jota ei voi kuvata			
Työn laji Opinnäytetyö	Aika 14.5.2003	Sivumäärä 48	
<p>TIIVISTELMÄ</p> <p>Opinnäytetyö on monimuotoinen. Se koostuu kahdesta osasta; dokumenttielokuvasta ja kirjallisesta tutkielmasta. Kirjallisessa osiossa tutkitaan dokumenttielokuvaa tehdessä ilmenneitä ongelmia ja niiden ratkaisuja.</p> <p>Koska dokumentin aihe liittyi tekijän menneisyyteen, nousi tekovaiheessa pääongelmaksi se, millä keinoin tarinan voi kuvata. Lisää haastetta toi vielä se, että tarina kertoi näkö- ja kuuloharjoista, eli oli siinäkin mielessä vaikeasti tallennettavissa. Dokumentti vaati erityisen paljon työtä kerrontakeinoja ja kuva-suunnitelmaa tehdessä. Kohtaukset kasattiin erilaisista osasista, joissa oli hyödynnetty monipuolisesti eri kerrontatyylejä. Vertaillen omaa dokumenttiaan muihin vastaavanlaisiin dokumenttielokuviin, alkoi tekijälle hahmottua, että niissä kaikissa oli käytetty vastaavanlaisia kerrontakeinoja, jotka saattoi lajitella kuuteen ryhmään.</p> <p>Tehdessään elokuvaa aiheesta, jota ei voi kuvata, ohjaaja joutuu käyttämään keinoja, jotka eivät ole aina olleet dokumenttielokuvalla hyväksytyjä. Yleisin ongelma, jonka kanssa ohjaaja joutuu tällöin vastatusten on kuvan totuusarvo. Osa keinoista on hyvin tavallisia dokumenttikerronnalle, mutta joukossa on myös keinoja, joita ei perinteisissä dokumenteissa käytetä. Tutkielmassa keinot on lajiteltu seuraavanlaisiin ryhmiin: haastattelut ja kertojajääni, arkistomateriaalit ja muut todisteet, selittävät esimerkit, paluu alkuperäisille paikoille, dramatisointi ja assosiativinen kerronta.</p> <p>Useimmissa dokumenteissa näitä keinoja on sekoiteltu keskenään ja käytetty monipuolisesti. Kerrontakeinoja muokaten ja muuttaen ohjaaja voi välittää erilaisia tunnelmia katsojalle. Kaikkein tärkeimmäksi syyksi kerrontakeinon valitsemiseen ilmeni nimenomaan sen kyky välittää katsojalle emootioita ja antaa yhtymäkohtia omaan elämään.</p> <p>Kuvakerronnan monipuolinen ja mielikuvituksellinen käyttö tekee dokumenttielokuvasta mielenkiintoisemman. Tällöin elokuva voi tuottaa katsojalle myös elämyksen pelkän tiedonvälittämisen sijaan.</p>			
Teos/Esitys/Produktio Dokumentti: Petit mal – lieviä kohtauksia (kesto: 16'07, formaatti DVC PRO)			
Säilytyspaikka Taideteollisen korkeakoulun kirjasto			
Avainsanat dokumenttielokuva, kerrontakeinot, totuusarvo, dramatisointi			